ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΖΕΒΑΚΟ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΑΝΝΑΜΠΕΛΛΑΣ

(ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.— Ἡ ὡραία Ἀνναμπέλλα ντὲ Πιὲν εἶν' ἐρωτευμένη μὲ τὸ γιὸ τοῦ τρομεροῦ κοντοσταύλου Μονμορανσύ, τὸ γενναῖο Φραγκίσκο. Συγχρόνως ὅμως τὴν ἀγαπᾶ κι' τὸν ἀδελφός τοῦ Φραγκίσκου, Ἐρρίκος, καί, γιὰ νὰ τὴν ἐκδικηθῆ προδίδει τὸν ἔρωτά της στὸ γέρο πατέρα της. Ὁ ἄρχων ντὲ Πιὲν τὴν καταριέται καὶ τὴ διώχνει ἀπ' τὸ σπιτι του. Ἐπειμβαίνει ὅμως ὁ Φραγκίσκος καὶ τὴν παντρεύεται τὴν ἴδια νύχτα γιὰ νὰ τὸν ἱκανοποίηση. Δυστυχῶς ὅμως ὁ πατέρας τῆς Ἀνναμπέλλας πεθαίνει. Τὴν ἴδια αὐτὴ νύχτα γυρίζει ξαφνικὰ στὸν πύργο του ὁ κοντόσταυλος καὶ διατάζει τὸ Φραγκίσκο νὰ φύγη γιὰ τὸν πόλεμο. Ὁ Φραγκίσκος ἐμπιστεύεται τὴν Ἀνναμπέλλα στὸν Ἐρρίκο καὶ φεύγει. Ὁ Ἐρρίκος ὅμως τρέχει στὸ σπίτι τῆς Ἀνναμπέλλας καὶ ζητάει νὰ τὴν κάνη διὰ τῆς βίας δική του. Ἡ Ἀνναμπέλλα καταφεύγει στὸ σπίτι τῆς τροφοῦ της, ὅπου γεννᾶει, μετὰ μερικοὺς μῆνες, ἕνα χαριτωμένο κοριτσάκι, τὴ Λουΐζα.

Ἕνας χρόνος περνᾶ κι' ἔξαφνα ὁ Φραγκίσκος ποὺ τὸν νομίζαν ὅλοι νεκρὸ ξαναγυρίζει. Ὁ Ἐρρίκος, γιὰ νὰ κρύψη τὴν ἀτιμία του, τοῦ λέει ὅτι ἡ Ἀνναμπέλλα τὸν ἀπάτησε, ἀπειλώντας συγχρόνως τὴν ἄτυχη νέα ὅτι θὰ σφάξη τὸ παιδί της, τὸ ὁποῖο τῆς ἔχει ἁρπάξει ὁ ἀφοσιωμένος του Ἱππότης Παρνταγιάν, ἂν τὸν διαψεύσῃ. Ἡ Ἀνναμπέλλα σωπαίνει... Ὁ Φραγκίσκος ζητᾶει τότε τὸνομα τοῦ συνενόχου της κι' ὁ Ἐρρίκος τοῦ λέει ὅτι εἶν' αὐτός. Μονομαχοῦν καὶ ὁ Ἐρρίκος τραυματίζεται θανάσιμα. Ἡ Ἀνναμπέλλα, στὴν ὁποία ἀπέδωσε ἤδη τὸ παιδί της ὁ Παρνταγιαν, τρέχει τώρα στὸ Παρίσι νὰ συναντήση τὸ Φραγκίσκο. Συναντᾶ ὅμως τὸν σκληρὸ καὶ ἀδυσώπητο πατέρα του)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἡ Ἀνναμπέλλα σήκωσε τὸ κεφάλι της καὶ τὸν κύτταξε θλιμμένα.

— Ὑψηλότατε, εἶπε μὲ τρεμάμενη φωνή, ἐξαιτοῦμαι τὴν ἐλπίδα πὼς θἄβλεπα τὸ Φραγκίσκο. Ἀλλὰ μιὰ γυναῖκα τῆς καταγωγῆς μου, δὲν ξαφνιάζεται ὅταν βρεθῆ μπρὸς στὸν πατέρα τοῦ σύζυγου της...

— Τοῦ συζύγου σας ; ἐβρυχήθηκε ὁ Κοντόσταυλος, σφίγγοντας τὶς γροθιές του. Τοῦ συζύγου σας ; Δὲν ἐφανταζόμουν, ὅτι θὰ τολμούσατε νὰ προφέρετε ποτὲ τέτοια λέξι μπροστά μου. Ἔστω ὅμως... Ὁ Φραγκίσκος μοῦ τὰ ὡμολόγησε ὅλα ἀπόψε. Ὁ πατέρας σας κι' ἐσεῖς φανήκατε ἀληθινὰ πολὺ ἔξυπνοι καὶ ἐκμεταλλευθήκατε τὴν ἀδυναμία τοῦ γιοῦ μου, γιὰ νὰ ἐπιτύχετε ἕναν ἀνέλπιστο γάμο. Ἀλλὰ ὁ γάμος αὐτὸς εἶνε...

Ἀλλ' ἡ Ἀνναμπέλλα τὸν διέκοψε μὲ μιὰ ἀγέρωχη χειρονομία.

— Ψεύδεσθε, κύριε ! τοῦ φώναξε περήφανα.

— Τί εἴπατε ;

— Λέγω, κύριε, ὅτι ἡ εὐγένειά σας συνίσταται μόνο στὰ ροῦχα σας !... Σᾶς λέγω ἀκόμη, ὅτι τ' ἄσπρα σας μαλλιὰ δὲν σᾶς δίνουν τὸ δικαίωμα νὰ βρίζετε μιὰ νέα, τῆς ὁποίας καταστρέψατε τὸν πατέρα. Σᾶς λέγω τέλος, ὅτι αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἀπευθύνεσθε πρὸς μιὰ γυναῖκα ποὺ φέρει τὸ ἴδιο ὄνομα μὲ σᾶς...

Τὰ λόγια της εἶχαν τόση μεγαλοπρέπεια καὶ ἁπλότητα, ὥστε τῆς ἔδιναν τὸ μεγαλεῖο μιᾶς βασίλισσας.

Ὁ Μονμορανσὺ ἐκοκκίνισε, ὠχρίασε καί, γιὰ μιὰ στιγμή, θέλησε νὰ φωνάξη τοὺς ἀξιωματικούς του. Μὰ συγκρατήθηκε.

— Ὑψηλότατε, ἐξακολούθησε ἡ Ἀνναμπέλλα, πρὸ ὀλίγου μοῦ εἴπατε, ὅτι τὰ γνωρίζετε ὅλα. Λοιπόν, Ὑψηλότατε, ἀφοῦ τὸ πεπρωμένο μὲ ἔφερε μπροστά σας, ὀφείλω νὰ σᾶς ἐξηγηθῶ. Λοιπόν, ὄχι ! Δὲν τὰ γνωρίζετε ὅλα, κύριε ! Ἀγνοεῖτε τὴ φοιχτὴ ἀλήθεια, ὅπως τὴν ἀγνοεῖ καὶ ὁ κύριός μου καὶ σύζυγός μου, ὁ ἀγαπημένος μου, ὁ κυρ' ἀρχος τῆς καρδιᾶς μου, ὁ ἄνθρωπος στὸν ὁποῖον ἔδωσα τὴν ψυχή μου καὶ γιὰ τὸν ὁποῖον θἄδίνα καὶ τὸ αἷμα μου γιὰ νὰ μὴν τὸν ἰδῶ νὰ δακρύση... Ὁ Φραγκίσκος ! Αὐτὴ τὴν ἀλήθεια, Ὑψηλότατε, πρέπει νὰ τὴ μάθετε, χάριν τῆς τιμῆς μου, χάριν τῆς εὐτυχίας τοῦ Φραγκίσκου, χάριν τοῦ ἀθώου πλάσματος ποὺ τὸ σκεπάζει ἡ στέγη σας αὐτὴ τὴ στιγμή, χάριν τοῦ καροῦ τοῦ ἔρωτός μας !...

Παραξενεμμένος ἀπὸ τὴν εὐγένεια τῶν κινήσεων καὶ τὸ σπαραχτικὸ τόνο τῆς φωνῆς τῆς Ἀνναμπέλλας, καταγοητευμένος ἀπὸ τὴν τάση καλλονὴ καὶ τὴν τόση ἁπλότητά της, ἔκθαμβος μπρὸς στὴ μεγαλοπρέπεια καὶ στὴ χάρι της, ὁ ἄρχων Μονμορανσὺ ὑποκλίθηκε μπροστά της.

— Σᾶς ἀκούω, κυρία μου, τῆς εἶπε.

Ταυτοχρόνως τὰ μάτια του ἔπεσαν στην κοιμισμένη Λουΐζα. Ἡ Ἀνναμπέλλα ἀντελήφθη τὸ βλέμμα του καὶ μιὰ ἀχτίδα ἐλπίδας φώτισε τὴν ψυχή της. Μὲ τὴ φυσικὴ ὑπερηφάνεια ποὺ ἔχουν ὅλες ἡ μητέρες, ὅταν κρατοῦν τὰ παιδιά τους, πῆρε τὴ μικρὴ στὴν ἀγκαλιά της, τῆς ἔδωσε ἕνα παρατεταμένο φιλὶ καὶ τὴν ἄπλωσε πρὸς τὸ σκληρόκαρδο πάπο της, μὲ μιὰ δειλὴ θλῖψη καὶ μ' ἕνα χαμόγελο πνιγμένο μέσα στὰ δάκρυα...

Γιὰ μιὰ περαστικὴ στιγμὴ, ἡ ψυχὴ τοῦ ἰσχυροῦ καὶ ἀλαζονικοῦ Μονμορανσὺ εἶχε συγκινηθεῖ. Ἔκανε μιὰ ἀδιόρατη κίνησι γιὰ ν' ἀνοίξη τὴν ἀγκαλιά του στὸ παιδί τοῦ Φραγκίσκου καὶ συγχρόνως ρώτησε τὴν Ἀνναμπέλλα :

— Πῶς τὸν λένε ;

— Τὴ λένε Λουΐζα ! ἀποκρίθηκε ἡ Ἀνναμπέλλα, τρέμοντας ἀπὸ στοργὴ κι' ἀπὸ ἐλπίδα.

Ἔξαφνα ὅμως ἕνα νέφος σκέπασε τὴ μορτὴ καὶ παραμόρφωσε τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ γηραιοῦ Κοντοσταύλου. Μιὰ κόρη, ἕνα θηλυκό, δὲν εἶχε καμμιὰ ἀξία μπροστὰ στὰ μάτια τοῦ ἐνδόξου πάπου, τοῦ τρομεροῦ πολεμιστοῦ. Τὰ χέρια του ξανάτεσαν κάτω ἄτονα. Καὶ ἡ Ἀνναμπέλλα αἰσθάνθηκε τὴν καρδιά της νὰ σταματᾶ. Ἐχλώμιασε κι' ἔμεινε ἀκίνητη, ἐνῶ ὁ Κοντόσταυλος τῆς ἔλεγε :

— Σᾶς ὑπόσχομαι, κυρία, νὰ σᾶς ἀκούσω πραθυμότατα. Μιλῆστε μου λοιπόν, χωρὶς φόβο καὶ μὴ διστάσετε νὰ μοῦ φανερώσετε τὴν ἀλήθεια

Ἡ Ἀνναμπέλλα ἀντελήφθη τότε, ὅτι ὁ δεσμὸς τῆς οἰκογενειακῆς σχέσεως εἶχε κοπεῖ, μετὰ τὴν ἀποκάλυψη τοῦ φύλου τοῦ παιδιοῦ της. Ἀλλὰ μιὰ γυναῖκα ποὺ ἀγαπᾶ, κατορθώνει πάντα νὰ συγκεντρώση ὅλες τὶς δυνάμεις της καὶ νὰ βγῆ ἀπὸ τὸ ἀδιέξοδο. Ἔτσι κι' αὐτὴ κατέβαλε ὅλη τὴ θέλησι της καὶ προσπάθησε νὰ δικαιολογηθῆ μπρὸς στὸν πατέρα τοῦ ἀγατημένου της.

Μὲ μιὰ φωνὴ ποὺ ἦταν γεμάτη μελωδία, μὲ μιὰ τρυφερότητα ποὺ τὴν ἀντλοῦσε ἀπὸ τὸ αἴσθημά της, τοῦ διηγήθηκε τὶς πρῶτες συναντήσεις της μὲ τὸ Φραγκίσκο καὶ τοῦ περιέγραψε τὴν ἀκατανίκητη συμπάθεια ποὺ τοὺς συνέδεσε. Ἔπειτα τοῦ ἀνέφερε τὶς πρῶτες ἐξομολογήσεις τῶν. τὸ παράπτωμά των καὶ τὴ σκηνὴ τοῦ γάμου των. Ἐπανέλαβε τὶς ἀπειλὲς τοῦ Ἐρρίκου, ἔζωγράφισε τὴ γέννησι τῆς Λουΐζας καὶ τέλος διηγήθηκε τὸ τελευταῖο σπαραξικάρδιο δρᾶμα, ποὺ συνέτριψε τὴν καρδιά της...

Τὰ εἶπε ὅλα, χωρὶς νὰ παραλείψη οὔτε τὴν ἐλαχίστη λεπτομέρεια κι' ὁ γηραιὸς Μονμορανσὺ τὴν ἄκουσε ὥς τὸ τέλος, χωρὶς νὰ προφέρη λέξι, μὲ τὸ πρόσωπο ἀσυγκίνητο, ἀνέκφραστο, παγωμένο....

Ἐπὶ τέλους ἡ Ἀνναμπέλλα σώπασε κι' ἀνεζήτησε τὸ βλέμμα τοῦ Κοντοσταύλου, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ διακρίνη ἐκεῖ κάποιο δεῖγμα συγκινήσεως. Μὴ βλέποντας ὅμως τίποτα, ἔκαμε ἕνα κίνημα βαθειᾶς ἀπελπισίας, ἔπεσε στὰ γόνατά του, σήκωσε ψηλὰ τὰ χέρια καὶ προσπάθησε νὰ πνίξη τοὺς λυγμοὺς ποὺ αἰσθανόταν στὸ λαιμό της, ἕτοιμους νὰ ξεσπάσουν....

— Ὑψηλότατε, εἶπε τέλος, βλέπω πὼς δὲν σᾶς συγκίνησα. Κι' ὅμως σᾶς εἶπα ὅλη τὴν ἀλήθεια, ὑψηλότατε. Τὸ ὁρκίζομαι στὴν ψυχή μου !... Τὸ ὁρκίζομαι πάνω στὸ κεφάλι τοῦ παιδιοῦ μου !... Γιατὶ σωπαίνετε, ὑψηλότατε ; Λυπηθῆτε με... Λυπηθῆτε τὸ παιδί τοῦ Φραγκίσκου, τ' ἀγγονάκι σας, τὴ μικρή μου Λουΐζα !...

Ὁ Μονμορανσὺ σούφρωσε τὰ φρύδια του καὶ εἶπε :

— Σηκωθῆτε, κυρία. Σᾶς πιστεύω. Μοῦ εἴπατε τὴν ἀλήθεια...

— Ἄ, Θεέ μου, τὸ παιδί μου ἐσώθη ! φώναξε βαθειὰ συγκινημένη ἡ Ἀνναμπέλλα.

— Ἀλλά, κυρία, συνέχισε ὁ ἀσυγκίνητος Κοντόσταυλος, ὁ γάμος σας μὲ τὸν Φραγκίσκο, εἶνε ἀδύνατος, εἶνε ἄκυρος.

— Ὁ γάμος μας, Ὑψηλότατε, εἶνε γεγονὸς τετελεσμένο ! ἀποκρίθηκε ἡ Ἀνναμπέλλα.

Τὸ πρόσωπο τοῦ Κοντοσταύλου συννέφιασε. Τριζοκόπησε τὰ δόντια του, ἕτοιμος νὰ ἐκραγῆ σὲ τρομερὲς βρισιὲς καὶ φοβέρες, μὰ συγκρατήθηκε. Ἔβγαλε ὅμως ἀμέσως ἀπὸ τὴν τσέπη του δυὸ περγαμηνὲς κι' ἔδωσε τὴ μιὰ ἀπὸ αὐτὲς στὴν Ἀνναμπέλλα.

— Διαβάστε, κυρία, τῆς εἶπε.

Ἡ Ἀνναμπέλλα διάβασε γρήγορα-γρήγορα τὴν περγαμηνὴ καὶ μιὰ κραυγὴ πόνου καὶ ἀπελπισίας, ὀδύνης καὶ σπαραγμοῦ ξέφυγε ἀπὸ τὰ χείλη της :

Νὰ τί ἔγραφε ἡ καταραμένη αὐτὴ περγαμηνή :

«Διατάσσεται ὁ κ. Τελλιὲρ νὰ συλλάβη ἀμέσως τὸν Φραγκίσκον Μονμορανσὺ καὶ νὰ τὸν κλείση στὴν εἰρκτὴ τοῦ Τάμπλ, ὅπου θὰ μείνη μέχρι τῆς ἡμέρας ποὺ θὰ εὐδοκήση ὁ Θεὸς νὰ τὸν καλέση κοντά του !»

— Ὑψηλότατε !... Ὑψηλότατε !... ἐκραύγασεν ἡ ἄτυχης Ἀνναμπέλλα, γιατὶ τὸ κάνετε αὐτό ; Τί σᾶς ἔκαμε ὁ Φραγκίσκος ; Ὦ φτωχέ μου, λατρευμένε μου Φραγκίσκε !...

— Κυρία, εἶπε ὁ Κοντόσταυλος, ἂν δὲν μ' ἀκούσετε θὰ δώσω

— Δοιπὸν ὄχι, δὲν τὰ γνωρίζετε ὅλα, κύριε...

στὸν Βασιλέα ποὺ θἄρθῃ σὲ λίγο ἐδῶ γιὰ νὰ ὑπογράψῃ τὴν περγαμηνὴ αὐτή. Θὰ διατάξω νὰ ἐκτελεσθῆ ἀμέσως κι' ἀπὸ αὔριο, κυρία, ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἀγαπᾶτε θὰ κλειστῆ μέχρι θανάτου στὸ αἰώνιο σκοτάδι τῆς εἰρκτῆς τοῦ Τάμπλ.

Ἡ Ἀνναμπέλλα ἔτρεμε ὁλόσωμη.

— Τί σᾶς ἔκαμε ὁ Φραγκίσκος, Ὑψηλότατε ; ξανᾶπε στὸν Κοντόσταυλο.

— Σᾶς ἐνυμφεύθη ! Αὐτὸ εἶνε τὸ ἔγκλημά του, ἀπάντησε ὁ σκληρόκαρδος Μονμορανσύ.

— Ὤ, Ὑψηλότατε, συγχωρῆστε τον. Χάριν, Ὑψηλότατε. Τιμωρῆστε καλύτερα ἐμένα. Θεὲ δίκαιε, Θεὲ ἀγαθέ, τί ἔκαμα καὶ μὲ βασανίζουν ἔτσι ; Σκοτῶστε με λοιπόν, Ὑψηλότατε, ἀφοῦ ἡ ἀγάπη εἶνε ἔγκλημα !...

— Ἂν θέλετε νὰ σώσετε τὸν Φραγκίσκο, εἶπε ξηρὰ ὁ Κοντόσταυλος, δὲν ἔχετε παρὰ νὰ ὑπογράψετε τὴν διαθήκη αὐτὴ περγαμηνή, διὰ τῆς ὁποίας δέχεστε νὰ θεωρηθῆ ὁ γάμος σας λυμένος...

— Ὄχι, ὄχι, ὄχι !... ἐκραύγασε ἡ Ἀνναμπέλλα.

— Τότε ὁ Φραγκίσκος θὰ φυλακιστῆ γιὰ πάντα, μέχρι θανάτου !...

Ἡ Ἀνναμπέλλα ξαναγονάτισε τώρα μπρὸς στὸν Μονμορανσύ.

— Ὑψηλότατε, φώναξε μὲ πνιγμένη φωνή, χάριν Ὑψηλότατε, ἔλεος, οἰκτον, δικαιοσύνην. Ἀφῆστε με νὰ τὸν ἀγαπῶ, Ὑψηλότατε... Λυπηθῆτε μιὰ δυστυχισμένη νέα, λυπηθῆτε τὸ παιδί μου...

Ὁ Κοντόσταυλος ὅμως ἦταν ἀσυγκίνητος. Πῆρε μιὰ πέννα, τὴν ἔβαλε στὸ χέρι τῆς Ἀνναμπέλλας καὶ τῆς εἶπε ἀπότομα, ἐπιτακτικά :

— Ὑπογράψτε ἂν θέλετε νὰ σώσετε τὸν Φραγκίσκο.

— Ἔλεος, Ὑψηλότατε, ἔλεος !...

Τὴ στιγμὴ αὐτὴ κραυγὲς καὶ ἐπευφημίες ἀκούστηκαν ἀπὸ τὴν αὐλὴ καὶ τὶς αἴθουσες τοῦ μεγάρου :

— Ὁ Βασιλεύς !... Ὁ Βασιλεύς !... Ζήτω ὁ Βασιλεύς !...

Συγχρόνως ἄρχισαν νὰ χτυποῦν ἡ σάλπιγγες, ἀναγγέλλουσαι τὴν ἄφιξι τοῦ Βασιλέως.

Ἡ πόρτα τοῦ δωματίου ποὺ βρισκόταν ὁ Κοντόσταυλος μὲ τὴν Ἀνναμπέλλα ἄνοιξε τὴ στιγμὴ αὐτὴ καὶ ἕνας εὐγενὴς παρουσιάστηκε.

— Ὑψηλότατε, εἶπε στὸν Μονμορανσύ, ἡ Α. Μεγαλειότης ἔρχεται !...

Τότε ὁ Κοντόσταυλος γύρισε στὴν Ἀνναμπέλλα καὶ τῆς εἶπε σκληρά :

— Κυρία, ἀφοῦ ἀρνεῖσθε νὰ ὑπογράψετε, πηγαίνω νὰ παρακαλέσω τὸν Βασιλέα νὰ ὑπογράψῃ τὴν διαταγὴ τῆς συλλήψεως τοῦ Φραγκίσκου !

— Σταθῆτε !... Σταθῆτε !... φώναξε ἡ δύστυχη νέα συρομένη πίσω ἀπ' τὸν Κοντόσταυλο μὲ τὰ γόνατα. Σταθῆτε μιὰ στιγμή, ἕνα λεπτό, σᾶς ἱκετεύω !...

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

ΓΕΝΕΙΑ ΚΑΙ ΜΑΛΛΙΑ

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Ὁμήρου ἀκόμη, ἔτρεφαν μεγάλη ἐκτίμησι πρὸς τὰ μακρυὰ μαλλιὰ καὶ γι' αὐτὸ ὀνομάζοντο «καρηκομόντες».

Ἐπίσης καὶ οἱ Σπαρτιᾶται, ἀργότερα, ὅταν ἐγίνοντο ἔφηβοι, ἄφηναν τὰ μαλλιά τους νὰ μεγαλώνουν καὶ στὶς ἑορτὲς ἐφρόντιζαν νὰ προσέρχωνται καλοχτενισμένοι καὶ ὡμορφοσυγυρισμένοι. Ὁ Ἡρόδοτος μάλιστα ἀναφέρει ὅτι συνήθιζαν νὰ περιποιοῦνται τὰ μαλλιά τους καὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν μαχῶν.

Οἱ Ἀθηναῖοι ἀντιθέτως ἅμα ἐνηλικιώνοντο, ἔκοβαν τὰ μαλλιά τους καὶ τ' ἀφιέρωναν στὸν Ἀπόλλωνα.

Ἐκτὸς αὐτοῦ οἱ Ἀθηναῖοι — οἱ κομψευόμενοι τοὐλάχιστον — ἔβαζαν τοὺς κουρεῖς των νὰ τοὺς ξεριζώνουν τὶς τρίχες τῆς μύτης καὶ τῶν αὐτιῶν, γιὰ τὸ ξερρίζωμα τῶν ὁποίων μετεχειρίζοντο μιὰ τσιμπίδα, τὴν ὁποίαν ὀνόμαζαν «τριχολάβιον».

Ἐπίσης, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, οἱ Ἀθηναῖοι ἔκαναν καὶ ... μανικιούρ ! Τὸ πρόσωπό τους δὲ τ' ἄλειφαν μὲ ἀρωματικὰ μύρα ἢ μὲ ἁπλὸ λάδι ποὺ καθιστοῦσε στιλπνότερο τὸ χρῶμα τῶν τριχῶν.

Ἡ συνήθεια τοῦ ξυρίσματος τῆς γενειάδος ἐπεδλήθη κυρίως ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ὁ ὁποῖος ἀπηγόρευσε στοὺς στρατιῶτες του νὰ τρέφουν γενειάδα γιὰ νὰ μὴν τοὺς πιάνουν οἱ ἐχθροὶ κατὰ τὶς μάχες ἀπ' αὐτή !...

Ἀπὸ ὅλους τοὺς πολίτας μόνον οἱ φιλόσοφοι ἐξακολούθησαν νὰ διατηροῦν τὴ γενειάδα τους, ἐξ οὗ καὶ ἡ παροιμία τῶν ἀρχαίων «ἐκ πώγωνος ὁ σοφός».

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΜΙΑ ΣΩΤΗΡΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Ὁ Γάλλος δραματικὸς ποιητὴς καὶ ἀκαδημαϊκὸς Ἐμὶλ Ὠζιὲ ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ γραφείου του εἶχε κολλήσει τὴν ἑξῆς ἐπιγραφὴ πρὸς γνῶσιν τῶν... ἐνοχλητικῶν φίλων του :

«Ὅσοι ἔρχονται νὰ μὲ ἐπισκεφθοῦν, μοῦ προξενοῦν τιμή. Ὅσοι δὲν ἔρχονται, μοῦ προξενοῦν εὐχαρίστησι !»

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΟΦΦΕΜΠΑΧ

Ἡ ματαιοδοξία κι' ἡ τσιγκουνιὰ τοῦ μεγάλου μουσουργοῦ. Τί διηγεῖται ἕνας φίλος του. Μιὰ ἐξωφρενικὴ ὑποδοχή. Πῶς τὴν ἔπαθε ὁ Ὄφφεμπαχ, ποὺ διψοῦσε τιμὲς καὶ δόξες. Ὁ φτωχὸς Γερμανὸς μουσικός. Ὄφφεμπαχ καὶ Ρότσιλδ. Ὅταν ἡ τσιγκουνιὰ δὲν ἔχει ὅρια, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ὁ Γερμανὸς μουσουργὸς Ὄφφεμπαχ, ὁ ὁποῖος ἐθεωρεῖτο ὡς ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους καλλιτέχνας τῆς ἐποχῆς του, ἦταν ὑπερβολικὰ ματαιόδοξος καὶ φιλάργυρος.

«Μιὰ φορά, διηγεῖται σχετικῶς μὲ τὴ ματαιοδοξία του, κάποιος φίλος του, εἴχαμε μαζευτεῖ μερικοὶ θαυμασταί του στὴν κομόπολι Ἐτρετά, ἀπ' ὅπου θὰ περνοῦσε ὁ Ὄφφεμπαχ, καὶ τὸν περιμέναμε συγκεντρωμένοι στὸ ξενοδοχεῖο.

»Κάποιος ἀπὸ μᾶς ἐπρότεινε τότε νὰ τὸν ὑποδεχτοῦμε ὡς... ἡγεμόνα γιὰ νὰ διασκεδάσουμε. Ἡ πρότασις ἔγινε μ' ἐνθουσιασμὸ δεκτὴ καὶ ἀποφασίστηκε νὰ τεθῆ σ' ἐνέργεια.

»Ἐρευνήσαμε λοιπὸν ἐκεῖ γύρω γιὰ ὅπλα, μαζέψαμε ὅσα βρήκαμε καὶ ντυθήκαμε μὲ στολὲς στρατιωτικές. Παραταχθήκαμε ἔπειτα σὲ μιὰ γραμμὴ πάνοπλοι ὅπως εἴμαστε καὶ λάβαμε στάσι προσοχῆς.

»Ἐπίσης ἕνας ἀπὸ μᾶς εἶχε ντυθεῖ ὡς ἀξιωματικὸς καὶ εἶχε καβαλλικέψει ἕνα γάϊδαρο κρατῶντας στὰ χέρια του τὴ σημαία ! Ἕνας πυροβολητὴς τέλος στεκόταν στὸν ἐξώστη τοῦ ξενοδοχείου, ἕτοιμος ν' ἀνάψῃ ἕνα πυροτέχνημα, στὶς δώδεκα τὸ μεσημέρι, ὁ ἀθεόφοβος !...

»Μόλις ἐφάνηκε ὁ Ὄφφεμπαχ, ἡ σάλπιγγες καὶ τὰ τύμπανα ἄρχισαν νὰ ἠχοῦν ἐκκωφαντικῶς, οἱ στρατιῶται παρουσίασαν ὅπλα κι' ἐγὼ τοῦ παρέδωσα ἀπάνω σ' ἕνα δίσκο τοῦ καφὲ τὰ κλειδιά, ὄχι βέβαια τῆς πόλεως, ὅπως κάνουν στοὺς μεγάλους κατακτητάς, ἀλλὰ τοῦ ξενοδοχείου ποὺ μέναμε !...

»Τὸ νόστιμο ὅμως ἦταν ὅτι ὁ Ὄφφεμπαχ δὲν πῆρε καθόλου στ' ἀστεῖα τὸ παιγνίδι μας. Νόμισε πὼς ὅλα αὐτὰ δὲν ἦσαν παρὰ ἐκδήλωσις τοῦ μεγάλου θαυμασμοῦ μας γι' αὐτόν.

»Μὲ τὰ μάτια λοιπὸν γεμάτα δάκρυα μᾶς πλησίασε καὶ μᾶς ἔσφιξε τὸ χέρι γιὰ τὴ... λαμπρὴ ὑποδοχὴ ποὺ τοῦ ἐκάναμε !...

»Στὴν ἀρχὴ νομίσαμε πὼς ἀστειεύεται κι' αὐτὸς μὲ τὴ σειρά του, πὼς παίζει τὸ ρόλο του. Μὰ δὲν ἀργήσαμε νὰ καταλάβουμε πὼς ὁ Ὄφφεμπαχ τάχε πάρει ὅλα στὰ σοβαρά, μιλοῦσε σοβαρά, σοβαρώτατα μάλιστα.

»Ὅταν δὲ ὁ ἐνθουσιασμός του κι' ἡ συγκίνησί του ἔφτασαν στὸ κατακόρυφο, μᾶς εἶπε μὲ φωνὴ ποὔτρεμε ἀπ' τὴ συγκίνησι :

— Ἄ, φίλοι μου, δὲν θὰ τὸ ξεχάσω ποτέ !... Ἡ ὑποδοχή σας αὐτὴ θὰ μείνῃ αἰωνίως χαραγμένη στὴ μνήμη μου. Εὐχαριστῶ !... Σᾶς εὐχαριστῶ !...

»Καὶ τὰ μάτια του βούρκωσαν καὶ πάλι ἀπὸ δάκρυα...»

* * *

Νὰ τώρα κι' ἕνα ἀνέκδοτο, σχετικὸ μὲ τὴν φιλαργυρία τοῦ καλλιτέχνου :

Ἄλλη μιὰ φορὰ πάλι παρουσιάστηκε στὸν Ὄφφεμπαχ, ὅταν βρισκόταν στὸ Παρίσι, κάποιος συμπατριώτης του μουσικός, πολὺ φτωχὸς καὶ προστάτης πολυμελοῦς οἰκογενείας στὴ Γερμανία, ζητῶντας του προστασία.

Τότε ὁ Ὄφφεμπαχ γιὰ νὰ τὸν ξεφορτωθῆ καὶ νὰ μὴν τοῦ δώσῃ πεντάρα, τὸν ἐφωδίασε μ' ἕνα γράμμα γιὰ τὸν βαθύπλουτο τραπεζίτη Ρότσιλδ, στὸ ὁποῖο τοῦ ἔγραφε :

«Πρὸς τὸν βασιλέα τῶν κεφαλαιούχων. Ὁ φέρων τὴν παροῦσαν μου εἶνε συμπατριώτης μου, καλὸς μουσικός, ἀλλὰ φτωχότατος καὶ ἔχει ἀνάγκη βοηθείας. Μὰ τί μπορεῖ νὰ τοῦ κάμῃ ὁ δυστυχὴς Ὄφφεμπαχ !... Τὸν συσταίνω λοιπὸν στὸν παντοδύναμο Ρότσιλδ, καὶ αὐτὸ τοῦ ἀρκεῖ...»

Ἀλλὰ ὁ Ρότσιλδ, στὸν ὁποῖον ἦταν γνωστὴ ἡ τσιγκουνιὰ τοῦ Ὄφφεμπαχ, τοῦ ἀπάντησε ὡς ἑξῆς :

«Πρὸς τὸν βασιλέα τῶν μουσουργῶν. Ἐδέχτηκα τὸ συμπατριώτη σου καὶ τοῦ ἔδωσα χίλια φράγκα. Νομίζω ὅμως ὅτι ἐσύ, ὁ «δυστυχὴς» Ὄφφεμπαχ εἶσαι σὲ θέσι νὰ κάμῃς γι' αὐτὸν τὸ φουκαρᾶ ὅ,τι δὲν μπορεῖ νὰ κάμῃ ὁ «παντοδύναμος» Ρότσιλδ. Χωρὶς ν' ἀνοίξῃ τὸ βαλάντιό σου μπορεῖς νὰ τοῦ προσφέρῃς ποσὸν δεκαπλάσιο ἀπὸ ἐκεῖνο ποὺ πῆρε ἀπὸ μένα. Ἀρκεῖ νὰ τοῦ πῆς νὰ τυπώσῃ καὶ νὰ μοιράσῃ προσκλήσεις γιὰ μιὰ μουσικὴ συναυλία, στὴν ὁποία θὰ λάβῃς μέρος καὶ σὺ καὶ θὰ παίξῃς βιολοντσέλλο. Οἱ Παρισινοὶ θὰ τρέξουν πατεῖς με-πατῶ σε γιὰ νὰ σ' ἀκούσουν καὶ ὁ ἀναξιοπαθῶν συμπατριώτης σου θὰ γίνῃ πλούσιος !».

Ὁ Ὄφφεμπαχ ὅμως ἦταν πολὺ περισσότερο φιλάργυρος ἀπ' ὅσο τὸν φανταζόταν ὁ Ρότσιλδ. Κι' ἀντὶ νὰ κάμῃ ὅ,τι τοῦ ὑπεδείκνυε ὁ ἑκατομμυριοῦχος τραπεζίτης, πρᾶγμα ποὺ δὲν θὰ τοῦ στοίχιζε σχεδὸν τίποτα, ἔκαμε τὸν... κουτό, προσποιήθηκε πὼς δὲν κατάλαβε, κ' ἄφησε τὸν φτωχὸ συνάδελφο καὶ συμπατριώτη του νὰ γυρίσῃ στὴ Γερμανία μ' ἀδειανὴ τσέπη κ' ἀδειανὸ στομάχι !...